

Projekta "RurCultural" starptautiskie partneri tiekas Līgatnē

Līgatnē 12. un 13. augustā darba sanāksmē tikās projekta "Kultūrplānošana lauku reģionu attīstībai" (turpmāk - "RurCultural") partneri no Latvijas, Lietuvas, Dānijas. Dalībnieki pārrunāja projekta aktualitātes, apmainījās ar pieredzi kultūrplānošanā lauku apvidos un apzināja tuvākajā laikā veicamās aktivitātes. Starptautiskajā projektā, kuru vada Dānijas Kultūras institūts, viens no partneriem ir Vidzemes plānošanas reģions (VPR). Savukārt Līgatne Vidzemē ir kļuvusi par vienu no trim pilotteritorijām, kur tiek izmantota kultūrplānošanas pieeja. Divu dienu sanāksmē satikās visu projekta pilotvietu pārstāvji: Dānijas Kultūras institūts un Billundas muzejs, VPR, "Laimikis" (Lietuva) un eksperti.

Projekta eksperti atzīmēja, ka vēlme ir pārnest lielpilsētās gūto pieredzi "UrbCulturalPlanning" projektā uz lauku apvidiem, sekojot šobrīd aktuālajai un globālajai tendencei, kad dažādu grupu interešu fokuss mainās - no pilsētām tas pievēršas lauku reģioniem un to ilgtspējai. Kultūrplānošanas pieejas izmantošana praksē tad dotu iespēju atdzimt trim lauku reģionos izvēlētajām vietām - Līgatnei Latvijā, Billundai Dānijā un Papilei Lietuvā. Vienlaikus tā sekmētu pārmaiņas vietējā

sabiedrībā – ļautu noturēt un atgriezt šajās vietās jauniešus, aktivizētu un savestu kopā interešu kopas. Pieredze dotu iespēju arī sekmīgāk risināt esošos konfliktus un uzlabotu savstarpējo sadarbību. Ne reizi vien diskusijā tika atzīmēts, ka “RurCultural” ir par demokrātiju, tās vērtībām, kur tās “spēks” sastāv no vairākiem elementiem – politikas veidotājiem, vietējās kopienas iesaistes un jēgpilnas kultūras pieredzes, kas iespējama sadarbībā ar māksliniekiem.

Pirmajā dienā sanāksmē viesojās pārstāvji no Baltijas jūras valstu padomes (tā ir “sēklas naudas projekta” (*seed money project*) “RurCultural” finansētāja) pārstāvji - lektori Uģis Zanders un Torvaldurs Dāvids Kristjansons (*Thorvaldur David Kristjansson*). Runātāji atzīmēja, ka “kultūra ir valoda, kurā runāt par ilgtspēju.” Viņu vidū bija arī Dr. art. Aija Freimane, dizaina menedžmenta lektore un dizaina pētniece Dublinas Tehnoloģiju universitātē. Viņa iepazīstināja ar jauno Erasmus+ projektu “Open School for Village Hosts”, kura mērķis ir ar dizaina metodēm un principiem aktivizēt kopienu un ekonomisko dzīvi lauku teritorijās. Šis projekts sasaucas arī ar “RurCultural” mērķi, kur par galveno ierosinātāju pārmaiņām tiek uzlūkota vietējās pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanās. Viss notiekošais ir saistīts ar iedzīvotāju vēlmēm.

Eksperti iepazīstināja klātesošos ar paveikto pilotvietās – Līgatnē, Papilē un Billundā. Runās tika uzsvērts, ka katra vieta ir unikāla savā veidā un tāpēc izpētē iegūtie secinājumi visdrīzāk nebūs attiecināmi uz citām pilotvietām. Jūnija sākumā projekta eksperte Līva Kreislere Līgatnē veica kultūrkartēšanu - ar iedzīvotāju interviju palīdzību meklēja Līgatnes “unikālo DNS” - vērtības, iespējas, cilvēku sapņus un atmiņas, arī konfliktus. Lai no iedzīvotājiem iegūtu atgriezenisko saiti, 13. augustā “Papīrfabrikas Festivālā” L. Kreislere prezentēja savus kultūrkartēšanas rezultātos balstītos secinājumus šī pasākuma apmeklētājiem.

Savukārt Papilē, Lietuvā, kartēšanas process joprojām turpinās, izmantojot grupu diskusijas. Tajās satiekas kopienas “kodols” un atklāti, brīvi runā par savām vēlmēm un vajadzībām, piemēram, kafejnīca kā satikšanās vieta, pārgājienu taka, kas liek uzkavēties pilsētā ilgāk u.c. Atšķirīgs process un pilotvieta ir Dānijā, kur tālejošākais mērķis ir muzeja izveidošana Billundā, kas būtu “kopienas balss”. Strādājot pie tā koncepcijas, ir nepieciešamība iesaistīt kopienas dažādās grupas, lai vēlāk tām sniegtu jēgpilnu kultūras pieredzi.

Apkopojot galveno, tika secināts, ka galvenais mērķis visās pilotvietās ir ilgtspējīga sabiedrība – atvērta, spējīga dalīties un uzticēties, un kultūra šeit pilda sociālu un terapeitisku funkciju. Tur kultūrplānošana ir kas vairāk nekā tikai kartēšana, tā piedāvā arī risinājumu prototipus un to ieviešanu dzīvē, kas būtu jau lielāka - nākotnes projekta mērķis.

Sanāksmes otrā diena bija veltīta domapmaiņai par kultūrplānošanas politikas vadlīniju izstrādi. Vēlāk, “Papīrfabrikas Festivāla” apmeklējuma laikā, projekta starptautiskos partnerus iepazīstināja ar Līgatni - vietu ar neparastu dabu, vēsturi, arhitektūru un lielām iespējām.

Paldies Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvaldei, īpaši Santai Jermičukai, par viesmīlīgo uzņemšanu Līgatnē!

Kontekstam – projekts “RurCultural” ir radies balstoties uz zināšanām, kas tika kultivētas un testētas INTERREG Baltijas jūras reģiona transnacionālās sadarbības programmas projektā “UrbCulturalPlanning” (2019-2021) tādās pilsētās kā Rīga, Viļņa, Gdaņska, Ķīle, Pori u.c. Vairāk informācijas: www.urbcultural.eu. Projektā “RurCultural” trīs partnervalstis veido kultūras kartēšanas aktivitātes, lai pieteiktu ilgtermiņa projektu ES finansējumam. “RurCultural” ir saņēmis Baltijas jūras valstu padomes (CBSS) Sekretariāta Projektu atbalsta fonda (PSF) finanšu atbalstu.

Jautājumiem: Eva Meijere, projekta "RurCultural" vadītāja Vidzemes plānošanas reģionā, eva.meijere@vidzeme.lv

Informāciju sagatavoja:

Zane Kaķe,

Vidzemes plānošanas reģiona sabiedrisko attiecību speciāliste,

zane.kake@vidzeme.lv